

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercurca si Sambet'a, F6ica una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 . v. a. Pentru tieri esterne 15 . sun. pe unu anu s6u 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunatoria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari

Nr. 56.

Brasiovu, 17. Juliu 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

DISCURSULU

Esclentiei Sale PP. Episcopu Domnului Presiedinte

Andreu Barone de Siaguna

la deschiderea adunantiei generare a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a, poporului romanu in 28/16. Juliu 1862.

Esistinti'a si progresulu unei Asociatiuni, precumu este indeobste cunoscutu, sunt conditionate de interesulu si simpati'a publiculu, pentru care s'au infintiatu.

Ce interesu si ce simpatia are natiunea nostra catra Asociatiunea transilvana infintiatu in anulu trecut, in luna lui Octomvrie pentru literatur'a romana si cultura poporului romanu, — limpede se vede nu numai din numerulu celu mare alu aceluor nationalisti, carii ca membrii s'au in scrisu la acesta Asociatiune, ci si din numerulu celu impuitoriu alu celoru ce s'au infaciesiatu la adunarea generala de astadi, precumu si din pregatirile cele serbatoresci ale braviloru connationali Brasioveni.

Interesulu celu mare, si simpati'a cea comuna a natiunei catra Asociatiunea nostra transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu sunt totu atatea garantii sigure pentru esistinti'a progresulu si prosperitatea intreprinderi nostre.

Eu tocma in aceste impregiurari aflu acelu adeveru, ca urdatorii acestei Asociatiuni bine au cunoscutu debuinti'a cea imperativa a infintiarei unei asemenea Asociatiuni, si ca totuodata prin ea au sciutu afla midiloculu celu mai siguru, spre a se intalni cu unanim'a dorintia a natiunei, pentru ca nu este unu romanu, carele se nu scie, ca fara limba si cultur'a ei nu pote tiené pasi egali cu alte popore civilisate.

Convingerea acest'a nu este nici o ivire noua, si nici se pote afirmá, ca spiritulu seclulu nostru o aru fi desceptatu in natiunea nostra, ci din contra eu dicu: ca convictiunea aceea este eredita dela protoparintii nostri, si acestu adeveru se documenteada cu cuventele vestitului istoriografu Bonfiniu, carele descriendu vitejiele romaniloru, marturisesce: „Ca romanii s'au vediatu a se osti mai multu pentru limba, decatu pentru vietia.

Vi6r'a lui Amfionu prin producerea impresiuniloru celoru fermecat6rie a fostu puternica spre a imblandi anca si ferele salbatece, inse nu si a redicá cietati si orasie, nici a peface pustietati in gredini si holde desfatat6re si fructifere; limb'a au efeptuatu t6te acestea; ea, conversatricea cea mai credint6sa a omulu.

Prin limba s'au intrunitu 6menii intre sine, si au facutu legatura de pace pentru binele loru generalu si specialu. Limb'a au produsu luminarea, cultur'a, civilisatiunea si comerciulu; ea au aratatu lips'a midil6celoru de comunicatiune pe apa si uscatu; ea au fundatu legi, si au legatu secsele; ea au midil6citu pastrarea istoriei neamulu omenescu si a lunei intregi; ea au desceptatu spre lucrare, activitate si perfectiune

pop6rele cele neculte, si au facutu din ele pop6re civilisate. Limb'a au povatiuitu pre omu la cunoscerea unui adeveratu Dumnedieu si a relegiei celei mantuit6re pentru densul, adeca la cunoscerea si imbraciesiarea Christianismulu, cu unu cuventu omulu prin midil6cirea limbei au devenitu la vietia sociala, ceea ce este fontan'a cea nedesiertavera a nentimeratoru bunatati pentru totu neamulu omenescu.

De si strabunii nostri, despre carii se dice: ca s'au luptatu mai multu pentru limba, de catu pentru vietia, n'au manifestatu in scrisu cu deamaruntulu convingerile sale despre bunatatile limbei, asia, precumn sau descriu aci; totusi debue se se precunosca, ca ei au preceptu bunatatile, ce se revarsa prin limba, si acesta o au doveditu ei in fapta, ca-ci altumintrelea nu s'aru fi pututu luptá mai multu pentru limba de catu pentru vietia; pentru ca este sciutu, ca omulu se sacrifica numai pentru acelu lucru, pentru care are predilectie. Deci strabunii nostri in fapta au adeveritu predilectia loru pentru limba mai pre susu de vietia, de aceea s'au si luptatu ei mai multu pentru ea de catu pentru vietia.

De aci urm6dia cu consecuintia logica, ca findu noi stranepotii aceluor romani, carii mai multu s'au luptatu pentru limba, de catu pentru vietia, nu spiritulu seclulu presinte ne au desceptatu pre noi spre infintiarea acestei Asociatiuni, ce are de scopu cultivarea limbei, si cultur'a poporulu nostru, ci convingerea cea eredita de la strabunii nostri este indemnulu celu principalu alu urdirei Asociatiunei nostre. Candu facu aceasta marturisire, totu deodata sunt convinsu, ca urdatorii acestei Asociatiuni au implinitu doua datorintie sante, candu se determinara la infintiarea Asociatiunei acesteia.

Cea dintai datorintia au implinitu ei prin aceea, ca intocmai au cunoscutu val6rea si poterea cea fermecat6re a limbei materne, precumu si alti multi nationalisti din timpii in nesuintele loru limbistice din cauzele vitrigitatiei aceluor timpii fa6ia cu natiunea nostra; a doua datorintia au implinitu urdatorii acestei Asociatiuni prin aceea, ca s'au sciutu folosi de spiritulu luminatu alu presentulu, carele catusile de pana acumu ale sclaviei leau ruptu si leau nimicitu spre laud'a s'a, si spre ajungerea destinulu omenescu cu privire si la natiunea nostra.

Nu voiu se molestediu patienti'a Dv6stra prin lunga cuventare, inse datoriu sunt a atinge aci atata, ca natiunea nostra este astadi connumerata intre celelalte natiuni libere compatriotice; ea este egalu indreptatita cu acelea, prin urmare ea este astadi mantuita si scapata de varvari'a timpiloru trecuti; ea scie t6te acetea; ea isi tinde natiuniloru patriotice man'a de sora buna; ea doresce propasirea filoru si ficeloru sale catra lumin'a cea intensiva si binefacat6re a culturei si civilisatiei, dela carea proni'a ceresca n'au eschis'o nici pre ea; ea nimicu mai multu si mai pu6inu nu doresce, de catu aceea, ca se remana in vietia s'a nationala, adeca in vietia limbei sale si prin aceea, ca prin midil6citu celu mai siguru se intemeedia si se latiesca cultur'a si prosperitatea nationala si patriotica, precumu o vede acesta la celelalte natiuni sorori compatriotice.

Aoeste, si nu alte, principii corecte le au nutritu natiunea romana in pieptulu seu anca atunci, candu ea cu fiii si cu ficele sale gema in starea cea dejositoare a solaviei; ea si astadi in starea cea binecuvantata a egalei indreptatiri remane credintioasa principiilor acelor corecte. De aceea devis'a natiunei noastre nu poate remane fara efectulu doritu. Dreptatea nare debuintia de cuvinte si espresiuni multe si maiestrose, ca-ci este mai pre susu de tote acestea; asia si principiile acestei Asociatiuni n'au debuintia de multe dovedi si cu deosebire, n'au debuintia de dovedi artificioase; ele sunt acelési, care sunt si ale natiunei, pentru ca Asociatiunea nostra este convinsa pe deplinu, ca numai asia va spori in deslegarea problemei sale, deca va fi povatiuita de susu atinsele principii, de aceea de trei ori fericitu me socotescu pre mine carele din increderea Asociatiunei ocupu scaunulu de presiedinte si manudacatoriu alu afaceriloru ei.

Candu dieu: ca de trei ori fericitu me socotescu pre mine, ocupandu presidiulu, dorescu, ca totu deodata se fi bine intielesu. Liter'a, precumu si spiritulu acestoru cuvinte ale mele nu cuprindu alta, fara numai constatarea acelu adeveru, ca Asociatiunea aceast'a este credintioasa problemei sale pe bas'a principiiloru adoptate de catra natiunea intréga, si adoua cuprindu in sine contestarea nasuintiei mele celei neobosite pentru ajungerea scopului Asociatiunei; de aceea tare credu, ca sub scutulu unoru asemenea convingerei corecte si principii sanetose, precumu amu amintitu mai susu, va spori de siguru literatur'a si cultur'a poporului romanu, peste tota asteptarea; si Asociatiunea va vedé ostenelele sale coronate cu succesu doritu, pentru ca nu voru trece multe dieci de ani, si vomu vedé literatur'a limbei nostre la asemenea gradu de cultura cu celealte limbi culte: scólele si institutelu literare cá unicele midiuloce de cultur'a natiunei, le vomu vedé si la noi in starea in floritoare; vomu vedé satele si orasielu romane regulate si inaintate; nu voru trece multe dieci de ani si vomu vedé acolo, gredini si holde frumose cultivate, bogate de pomi fructiferi, unde pana eri alalta eri erau numai palamide si alte ierburi selbatece, nu voru trece multe dieci de ani si ne vomu bucurá, vedendu economi'a rationala la plugarii nostri, si in florirea arteloru si a totu feliu de maiestrii la romanii nostri.

Dara spre a avea unu numeru de barbati invetiati in tote sciintiele, ce ar' coresponde impopulatiei si debuintiei nationale, trecevoru ore multe dieci de ani? Privindu atatu la numerulu celu mare alu tinerimei nostre, ce se afla astadi prin diferite institutelu literare, si la serios'a ei portare morala si la diligentia ei, nu dicu multu, candu afirmu, ca si in privintia a aceast'a avemu prospectulu celu mai siguru de inaintare. Prescurtu, nu voru trece multe dieci de ani si natiunea romana va fi regenerata si intinerita in puterile sale intelectuale, industriale si materiale, pentru ca natiunea este setosa dupa cultura si luminare, ear' membrii acestei Asociatiuni nu voru crutia nici unu sacrificiu, ce aru conditiona unu viitoriu mai fericitu, si propasirea nationala. Unu exemplu viu despre acestu adeveru avemu, Domniloru, tocma inaintea ochiloru nostri. Vedemu astadi activitatea aceea de uimire, carea bravii nostri brasioveni o au desvoltatu spre a ne primi in midiloculu loru la celebrarea acestei adunarei generale.

Ce zelu nationalu si patrioticu au manifestatu Brasiovenii la infiintarea gimnasiului si a unei fabrici maretie de hartia?

Ce zelu si sacrificiu au adusu Brasiovenii pre altariulu natiunei si alu patriei cu improvisarea unei espositiuni de producte, manufacte si artefacte nationale romane? nu este debuintia, cá eu se'lu descriu mai cu ameruntulu, caci marimea acestui zelu ni se infacisedia in fapte indeplinite.

Tote acestea suntu efucsele naturali ale inimei romane, ale convingerii romane pentru cultur'a limbei lui si pentru propasirea lui catra luminare.

Si asia pre lenga astufeliu de manifestatii, care negresitu voru aduce natiunei si patriei unu viitoriu mai fericitu, declaru adunarea generala a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu pe anulu 1862 de deschisa.

Brasiovu, 28/16. Juliu. De cateva lune incóce avuram ocaziune a vedé in mediuloculu nostru, cá si airea intre Romanii de dincóce, o miscare extraordinaria, manifestarea unui zelu insufletitoriu si o aptivitate neobosita de albina. Si ce era motivulu acestei entusiasmaru? Fiacine din cei ce se deprindu si cu cetirea diurnaleloru nationali nu a pututu trece cu vederea, cumu 'si dau ele silinti'a a capacita si a conduce pe poporulu romanu, cá se ia parte la acea intocmire salutaru, ce se intemeia cu ajutoriulu atotputintiei anca inainte de capetulu anului trecut, cu numirea de Asociatiune

ardelena pentru literatur'a romana si pentru inaintarea in cultura a poporului romanu.

Precumu seintu, in ciclulu siedintieloru dintate tienute in Noemvre a. tr. adunarea generala a Asociatiunei a determinatu ca alu doilea siru de siedintie se se tiena in Brasiovu. N'a fostu de lipsa mai multu, decatu se se dee fratiloru Brasioveni o asfeliu de ocaziune spre a demonstra si astadata, ca ei totudeaun'a sunt gat'a a purta stindartulu pe calea progresului nationalu. Ei prin spiritulu loru de inventiune, indata crearea idea de a impreuna cu aceasta ocaziune si o espusetiune nationalu, dupa cumu o va concede putinti'a poporului romanu. Cu tote ca o astufeliu de idea era noua, totusi, Romanii o cuprinsera cu o caldura, ce face onore oricarui poporu. Apropiinduse diu'a deschiderei adunarei generalu si a espusetiunei eata ca din tote partile se grabira fii cei zelosi ai natiunei spre a fi de faia la aceasta serbatore nationalu atatu de memorabile. Nu au crutiatu unii trapedulu calatoriei de o septemana numai spre a nu remane in dereptulu confratiloru loru; ear' tuturoru le premersa ou esemplulu presiedintelu Asociatiunei Esc. S'a santitulu parintelu episcopu Andreiu Barone de Siaguna, care sosi anca in 26. a le luni c. pe la 6 ore dupa prandiu. Toti furam norociti alu priimi in sinulu nostru nunumai cá pe Archipastorin ingrijitoru ci acumu si cá pe Presiedintelu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu. Priimirea Escelentiei Sale din partea turmei sale si a ospetiloru sosti fu un'a dintre cele mai maretie, de care s'au potutu vreodata bucura unu Archipastoriu, cá de unu gaju de reverintia si stima pentru ostenelele si rezultatele sale castigate in folosulu natiunei. De timpuriu esise unu numeru mare de carete cu unu banderium preste 450 de calareti spre intimpinarea Escelentiei Sale in satele vecine si la intrarea Esc. Sale in piatia Brasiovului, in fruntea careia este adjustatu si cortelulu, primirea intréga semená a triumfu seceratu din tote partile intimpinatoriloru. Actulu nationalu, cu care a deobligatu Escelenti'a Sa pe intrég'a natiune, ecsoperarea Asociatiunei acesteia intrunite si a auctorisarei ei de a'si poté incepe cu tota energi'a misiunea cea importanta: pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu acestu actu ce intrunesce poterile romaniloru, innoiesce si animile loru spre orice jertfire dar' si spre stimarea si reverirea barbatiloru, ce i au castigatu aceste dile insuflatorie de vietia.

Dela 1860, momentulu acelu fericitu alu reimbraciosiarei fratiesci, cu dorintia doria totu romanulu a si aduce tributulu seu de multumire Archipastoriloru sei prin asemenea entusiasme de reverintie, si acumu se bucura totu sufletulu romanu, ca a potutu contribui spre resplatarea faptei acestei salutare nationale cu tributulu reverintiei Archipastoriului seu, care va cresce cu tota clipit'a, — ce va scóte dovedi la lumina, ca iubirea progresului in cultura a poporului romanu, e o fontana nesecata in peptulu barbatiloru nostri de influentia si activitate. —

Orasiulu imbracase o faia festiva, tricolorele, costumule si se traiésca-le nationali nu vrea se mai inceteze, pana candu Escelenti'a S'a descaleca in cortelu si pana candu multumi poporului adunatu esindu la ferestra.

Ser'a porni unu conductu de vreo 150 de tortie dela gimnasiu cu music'a ulaniloru reg. Wallmoden in frunte si unu june intieleginte salutá pe doritulu óspe cu cuvinte pline de devotiune, la care Esc. S'a respunde cu unu tonu parintiescu punendu la anim'a celoru de faia pacea, liniscea si amorea crestinesca, ear' mai alesu fratietatea cu conlocitorii nostri de altu neamu. Esc. Sa facu cu aceasta ocaziune — oserbatiune, cumu dicu unii, ca noi nu avemu legi; si disa ca aceasta nu e adeveru, pentruca noi avemu legi si legea nostra e inaltiatulu imperatu, care se treiésca. Aceasta esprima-tiune fu urmata de se traiésca entusiastice! din partea publiculu de faia.

Pana la deschiderea siedintieloru Esc. S'a se ocupa cu pregatirea pentru acestu momentu serbatorescu, care facu diu'a de astadi un'a din cele mai insemnate dile a le natiunei romane.

La noua ore diminiétia nu se mai capatara bilete de intrare, intru atatu era de mare nesuintia cea nobile a publiculu pentru de a pute fi de faia. Membrii asociatiunei se presentara in numeru atatu de mare, incatu catara multi se stee, pentruca scaunele se ocupasera tote!

Galarielu infaiosiau o cununa din cele mai frumose floriore, ce ne presinta gradin'a natiunei romane in sesulu frumosu. Tote unghiurile locuite de romani erau si aici reprezentate. Costumele nationali se intreceu nunumai la barbati, ci si la dame cu gustulu celu bunu si cu simplicitatea lui cea ele-

ganta romanésca. Fetiele tuturoru representá tipulu celu seriosu alu momentului. O deputatiune de 11 membrii, între cari Romantiai alu nostru din Oradea mare (D. Zsiga sen.) invitá pe parintele presiedinte. Inainte de a sosi Esc. S'a se întórta deputatiunea si esprimá prin D. prot. Petricu multiimit'a santitului parinte pentru invitare, dicundu, ca intr'unu momentu va veni se deschida adunarea.

Indata dupa aceasta si sosi, onóratu fiindu de trei din cele mai insufletite „se traiésca! din partea adunarei si de innulu imperatului, disu de band'a ulaniloru din reg. imp. Wallmoden.

Se asteptá camu o diumetate de óra pana sosi Esc. S'a prea santitulu parintele metropolitulu, invítatu de D. Dr. Rátu, la aceasta cuviinciósa dare de scire. — Comitatu de acesta, vini venerabilele parinte cá unu adeveratu santu alu besericei orientalic. si se priimi de adunare cu trei „se traiésca“ din cele mai entusiasmate, la cari Esc. S'a respunse cu unu „se traiésca nobilii fii ai natiunei, fratii Brasioveni!

Adunarea se deschisa din partea parintelui presiedinte cu o vorbire caldurósa si plina de insufletire natiunale. In decursulu ei resuná sal'a de „se traiésca“ in momentulu, candu se pronuncia numele inaltiatului imperatu.

4) Dupa aceast'a salutá pe adunare in numele Brasioveniloru D. potop. Popazu. Versulu lui celu sonor, si cuprinsulu celu strabatatoriu alu vorbirei sale, stórta lacrimi de insufletire din partea adunarei. Innaltierea spiritului catra atotopotinti'a fú capetulu vorbeloru sale celoru memorabili. Dupa ce mai intóná ordestrulu innulu imperatului se declara adunarea de deschisa.

Secretariulu asociatiunei D. G. Baritiu cetesce telegramulu D. vicepresiedinte guberniale, unde saluta adunarea si i da de scire ca impregiarile oficiului nu i concedu a luá parte acuma. Trei „se traiésca“ fura pertru celu dintaii barbatu alu nostru din statulu civile. Mai ceti apoi salutarile consiliariloru nostrii guerniali si a secretariului Grideanu si apoi se trecú la ordina dilei, incepute cu prelegerea reportului, ce urméza mai injosu in estinderea sa.

Reportulu

despre lucrarile comitetului Asociatiunei in timpu de 9 lune, adeca dela 4. Noemvre 1861 pana in 28. Iuliu 1862, diu'a adunarii generale.

Amesuratu §-lui 32 alu statuteloru Asociatiunei lit. g, comitetulu are onóre a-si asterne onoratei adunari generale prin secretariulu secundariu Antoniu Vestemeanu reportulu despre lucrarile sale in timpu de 9 lune.

Cá se se póta dá o deslucire mai chiara, vomu impartii acestu reportu in doue parti dupa felulu obiepteloru pertraptate; de partea antaii se tienu obieptele stricte pertraptate in siedintiele comitetului, — de partea a dou'a manipularea cancelariei si alte observatiuni mai merunte.

I. Obieptele comitetului pertraptate in siedintie.

Siedintie s'a tienutu in decursulu acestui timpu 6, adeca: in 10. Decembre, 2. Ianuaru, 4. Februaru, 8. Aprilu, 6. Maiu si 1. Iuliu. In Martiu si Juniu din lips'a membriloru prescrisi prin §. 31 alu statuteloru, nu s'a tienutu siedintia.

Lucrarile comitetului se potu cunosce din protocolulu siedintieloru aceluasi, care consta din 87 de §§.

Celea mai d'antai si mai momentóse obiepte, cu care s'a ocupatu comitetulu au fostu:

1. Un'a representatiune catra in. guvernulu r., in carea se roga cá in. guvernulu r. se binevoiésca in intielesulu statuteloru Asociatiunei si in specie a §-lui 11 a intari pe Presiedintele si Vice-Presiedintele Asociatiunei.

2. Alta representatiune s'a asternutu in. guvernulu r. prin care in intielesulu clausulei intretiesute la § 5 alu statuteloru, se roga, cá in. guvernulu se binevoiésca a dá voie de a poté luá parte cá membrii ai Asociatiunei si aceia barbati, carii nu sunt suditi austriaci. —

In catu privesce representatiunea 1-a comitetulu se afla in placut'a stare de a poté reportá o. adunari generale, cumuca in 16. Maiu a. c. sub Nrulu gov. 8213, ear' alu Protocolulu Asociatiunei 95 a sositu din partea guvernului tierii incunoscintiarea, cumuca Mai. Sa s'a induratu in 4. Aprilu a. c. a intari pe Presiedintele si Vice-Presiedintele Asociatiunei.

Eara ce privesce a 2-a representatiune, fiindu ca nu sosi aprobarea góla, comitetulu si a luat voia a se rogá a doua óra de in. guvernulu r. in 5. Juniu a. c. Nr. Prot. 107 si asia astadi este secretariulu reportante in acea placuta pu-

setiune, de a poté aduce adunarii generale spre cunoscintiia, ca decretulu guberniale a sositu sub datulu 5. Iuliu Nr. 3176 presid. pentru de a poté numerá între membrii onorari ai Asociatiunei barbati aceia renumiti, de si nu suditi austriaci, pe carii adunarea din 6. Noemvre i-a designatu de membrii sei onorari si asia apoi s'au si pregatitu diplomele pentru Domnia-loru.

3. A facutu despusetiuni pentru adoptarea si cumperarea mobileloru pe sam'a cancelariei si s'a insarcinatu secretariulu secundariu cu adoptarea ei, ceea ce s'a si facutu si a carei acareturi sunt cuprinse in inventariu.

5. In intielesulu decisiuniloru adunarii generale din Noemvre an. tr. comitetulu escrise concursu pentru tiparirea acteloru Asociatiunei, in urma carii a concursu tipografiele a Blastului, a lui Filtsch din Sibiu, si cea diecesana totu de acolo. — si fiindu ca ofertulu tipografiele diecesane a fostu celu mai eftinu, cu 18 fl. 50 cr. de cola, s'a decisu a se tipari in tipografi'a diecesana din Sibiu.

Totu in intielesulu decisiuniloru adunarii generale, s'a formulatu diplom'a pentru membrii Asociatiunei si s'a tiparitu in 1000 de esemplare, asemenea statutele si actele privitoare la urdirea si infintiarea Asociatiunei s'a tiparitu earasi in 1000 de esemplare, care inse spre daun'a vistieriei Asociatiunei diacu aci nevendute.

S'a tiparitu mai incolo 9000 de cuitanti; si s'a hotaritu pretulu acteloru cu 6 cr. v. a. de cola, eara pentru membrii Asociatiunii cu 10% mai eftinu.

6. In intielesulu §-lui 10 alu statuteloru s'a cumperatu o cassa dela Vien'a si s'a provediutu cancelari'a cu unu sigilu, pe care l'adaruitu D. casariu alu Asociatiunei Antoniu Bechnitiu.

Mai incolo

7. Lucrarile comitetului se reducu la intielesulu statuteloru § 32, lit. b, d, e, si adeca: a priimitu operate scientifice si prin o comisiune le-a supusu censurei, — de astufeliu de operate inse s'au insinuatu prea puține;

a) D. Visarionu Romanu, archivariulu Asociatiunei a asternutu o carte de lectura pentru scólele elementare.

b) D. Andreiu Muresianu tramite comitetului posesiile sale, ambe acestea carti s'au incredintiatu unoru comisiuni spre censurare, care comisiuni siau datu reportulu seu la comitetu si in specia, ce privesce cartea Dlui Romanu, comisiunea 'si asterne opiniunea sa in urmatórele: ca batar zcea carte are defectele sale, totusi pentru lips'a cartiloru de lectura nu e de totu de aruncatu, avendu si partile sale bune, si asia pana candu voru esi alte carti de lectura, se póte si aceasta carte introduce in scóle.

Eara ce privesce cartea Dlui Muresianu, comisiunea siau datu celu mai indestulitoriu reportu, pentru care comitetulu in siedinti'a s'a din 1. Iuliu a. c. au si votatu Dlui autoru unu premiu, care se se otarésca de adunarea generala.

c) D. Ioane Dragosiu din Keszthely incunoscintiéza comitetulu prin scrisórea sa prezentata in 13. Noembre 1861 cumca densulu are unu opu agronomicu, pe care densulu l'aru dá in tipariu, déca onor. comitetu va voi a portá spelese, — i s'au scrisu, cá se si tramita opulu spre esaminare, si aflanduse bunu, se va decide ce va fi de facut? pana acum inse n'a tramisu opulu. —

d) D. Spiridon Fetti asterne comitetului o mapa a Traniei spre a se censurá, si aflanduse de buna, a i se dá voia cá se o tiparésca, care asemenea s'au incredintiatu unei comisiuni, s'au aflatu buna, si i s'au datu voia a o tipari. —

In catu privesce punctulu lit. d. a §-lui 32 comitetulu a alesu si denumitu coleptori in deosebite parti ale patriei — li s'au tramisu decretu si o suma de cuitantii, blancuete. — Au priimitu inscintiari dela respectivii coleptori, d'inpreuna cu bani si consemnatiuni a tuturoru contributoriloru. —

Credu, cumuca nu va fi de prisosu a aminti aici, cumuca D. coleptoru si v.-comite Siulutiu din Cetatea de balta, cu locuinti'a in Ibasfaleu au incunoscintiatu comitetulu prin scrisórea sa din 23. Februaru a. c. cumca Ds'a au incheiatu contractu cu 10 comune, prin care au asiguratulu fondulu asociatiunei unu capitalu de 5000 fl. v. a. incheiendu contractele pe 5 ani, pe totu annulu asigurandu 1000 ferdele de cucurudiu, — mai descoperé apoi Dsa, unu planu de a se ajutá fondulu asociatiunei de pe locurile muntóse. —

In intielesulu punctului lit. l. a §-lui 32 din statute a ingrijitu si a aplaciatu spelese curinte pentru acoperirea debuintieloru, preliminate in adunanti'a generale din Noembre a. tr. si in specie pentru adoptarea cancelariei mai insusu amintite, pentru spelese tipografiele a asignatu stipendiu tineriloru iuristi, s'au asignatu bani din partea comitetului pentru

spese ordinare 635 fl., pentru spese extraordinare 972 fl. 81 cr. cu totul 1607 fl. 81 cr. v. a. (la 1422 fl. 19 cr. v. a.)

Aici imi ieu voia a aduce la cunoscinti'a onoratei adunari generale una impregiurare, ce mai vertosu credu, ca se tiene de punctulu acesta si adeca: Inainte de infiintiarea asociatiunei era la Sibiiu in viétia unu comitetu asia numitu alu iuristiloru, séu pentru ajutorarea tuturor tineriloru iuristi mai fara de mediulóce. — Dupa infiintiarea asociatiunei in §. 2 alu statuteloru, in care se defige scopulu asociatiunei, se afla si darea de stipendii pentru diferitele specialitati; de unde aru urmá, cá si tineriloru iuristi se se dé stipendii, ceea ce in adunarea generala s'au si votatu, de unde cu consecuintia si aceea se dice a se fi votatu, cá comitetulu iuristiloru se incetédia, precum si fondulu loru se se comaseze in fondulu asociatiunei, — care decisiune a o. adunari generale neaflanduse in testulu protocolulu desu laudatei adunari, comitetulu nu s'au simtitu competente de a comasá acelu fundu alu iuristiloru cu fondulu asociatiunei, ci au lasatu acesta intrebare a o deslegá adunarea generala presinta.

8. In catu privesce intielesulu §-lui 33 alu statuteloru, care hotaresce, cá Asociatiunea se sustiena o fóia periodica, comitetulu a aflatu cu cale, cá esirea unei atari foi se se amane, pana candu se voru mai reculege si se voru mai pregati barbati de litere, cá se póta intrá in acea fóia numai materii serióse si bine elaborate.

9. Comitétulu a priimitu suptu a s'a spriginire espusetiunea de totu felulu de produse, manufacturi si artefapte arangiate de DD. Brasioveni. —

10. Intielegundu comitetulu, ca unele manuscripte de mare insemnate ale unor barbati renumiti s'aru aflá in arhivulu episcopescu din Oradea mare, comitetulu, a carei insarcinare este, a ingrigi pentru literatur'a si oultur'a poporului romanu, a facutu intrebare la V.-Consistoriu Oradanu, déca intru adeveru se afla astufeliu de manuscripte importante, si ca are voia v. consistoriu a le dá in tipariu, in fine se róga de o declaratiune in asta privintia.

10. Au formatu si publicat programele atat alu adunarei generale de astadi catu si alu espusetiunei — si a incunoscintiatu pe inclitulu magistratu alu Brasiovulu despre tienerea adunarei generale de astadi.

Acestea sunt mai cu deosebire lucrarile comitetulu mai de mare importantia.

Ceealta parte a Reportulu se reduce:

II. La manipularea cancelariei ce mai chiaru se póte vedé din protocolulu agendeloru, alu caruia numeru suie pe timpulu acestá de 9 luni la 204.

Acesti numeri cuprindu parte numele membriloru cu tapsele loru, ce au incursu pe seam'a fondulu Asociatiunei, parte alte corespondentie, espeduirea diplomeloru, si a cuietantieloru despre banii priimiti.

Numerulu membriloru dela 4. Noemvre si pana astadi suie la 555

Dintre carii membrii fundatori	17
" " " onorari	27
Ceialalti sunt " ordinari	511

Dintre membrii ordinari 'mi ieu vóia a observa, cá D. Eliseu Juniu armatulu a datu 5 galbini cu promisiunea de a da pe totu anulu 5 galb

Asemené D. Constantinu Dimonissie a datu 2 galb., e-rasi cu promisiunea de a dá 2 galb. pe totu anulu catu va trai, si pana candu Asociatiunea nu'si va schimba scopulu. —

Diplomele s'au espeduitu la toti membrii fundatori si ordinari. —

Déca vomu privi protocolulu membriloru dupa tienuturi, ésa, ca mai tare e representatu

Brasiovulu cu	49
Blasiulu "	45
Belgradulu "	34
Sibiiulu "	35
Sasreginulu "	20
Fogarasiulu "	21
Vien'a "	18
Ungari'a "	33
Banatulu "	12
Bucovin'a "	8
Moldavi'a "	9
Romani'a "	5

Membrii din cealalte locuri ale Transilvaniei se reducu la unu numeru mai micu, adeca dela 20 la vale, pe lenga aceea se afla membrii din provintia imprastiati in numeru asemené mai micu. —

In laud'a sesului frumosu nu póte comitetulu a nu reporta o. adunari generale, ea si vreo cateva dame au luat parte tramitiendu taps'a unui membru ordinariu. —

Mai incolo se face cunoscutu, cá s'au pusu inceputu si unei biblioteci, care din daruirea unoru membrii s'au suitu la numerul de 195 de bucati, dintre care partea cea mai mare, adeca 165 de bucati dimpreuna cu unu atlasu tóte in pretiu de 50 fl. m. c. leau daruitu D. directoru dela Orlatu Moise Panga, caruia din partea comitetulu i sau scrisu multiamita precumu si celorulalti daruitori pr. e. DD. Presiedinte Cipariu, Dr. Stoica, Juristu Bardosi, Libreriei Dlui S. Filtsch.

Pentru cartile biblioteci, comitetulu a ingrijitu a se face unu catalogu, si a se registra intr'insulu, insemnanduse cu unu sigilu, care inse pana acumu nu sau cumparatu. —

Acesta, on. adunare, e reportulu comitetulu despre lucrarile sale in restimpu de 9 luni, —

Brasiovu in 28/16. Iuliu 1862.

Antoniu Vestemeanu m. p.,

Canonicu si Secretariu secund. alu Asociatiunei.

Indata dupa perlegerea reportulu anunciá presiedintele, ca D. secretariu Vestemeanu, fiindu denumitu de canonicu, e necesitatu a 'ti stramutá locuint'a la Blasiu, si asia se rogá se ise primésca dimisiunea. Inainte de a primi incuviintiarea adunarei D. secretariu fú onoratu cu aplausulu intregi adunari pentru neobosinti'a s'a manifestata in cele noue lune ale aptivitateri sale.

Procedendu mai incolo, cetesce primulu secretariu D. G. Baritiu numele tramitiatoriloru de opuri manuscrise la Asociatiune, ad. disertatiunile precumu si opuri tiparite, intre cari Revist'a romana si Independinti'a Transilvaniei.

Acestei enumerari urmá cetirea socoteliloru in prescurtare contrasa, ear' spre censurarea acestora se denumi la propunerea presiedintelu o comisiune de cinci, in persónele Dloru Puscariu, vicariulu Moisi, Babesiu, J. G. Joan si J. Popovicu.

Rugarea D. casieriu Bechnitiu, esprimata prin presidiu cu scopu de a fi dispensatu de oficiulu seu se amana pe de altadata.

Se alesa apoi comisiunea, care se proiepte bugetulu Asociatiunei pe anulu viitoriu in persónele D-loru: Branu (care nu primi), Bohatielu, Dr. Vasiciu, Macelariu, Lazaru, (consil. gub.), Siandoru (locot.), Balintu (protop.), Crainicu (prot.), Ratiu (prot.), Zsiga (fundat. dela Orade) si Datcu.

Secretariulu Baritiu enumerá apoi motivele, cari indemná pe Brasioveni a impreuná cu aceast'a ocaziune si espusetiunea si cerú binecuvéntarea presiedintelu spre a trece in salele espusetiunei.

Dupa intonarea imnulu Dóme tiene si protege patri'a si pe imperatu mai tienú presiedintele unu epilogu, introduicatoriu spre trecerea la cautarea obiepteloru espuse si se deschise si espusetiunea serbatoresce.

Astfelu se impresciá adunarea trecundu la espusetiune.

Se tienú apoi unu prandiu datu de Brasioveni nostri, care astadata trecú in cea mai mare linisce fara nici o inclinatura séu toastu. —

Dupa prandiu espusetiune si concertu de diletante Damicele, unde se produsera o doina si piese de a lui Schubert si Beethoven, precumu si nisce canturi de diletantii junimei romane de ambe sesele.

In 29. se tienura disertatiunile intre cele mai meritate si mai caldurose aplause.

(Va urma).